

EESC Info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

July 2024 | LV

“Vietējais skatījums” – 4. sezonas 6. sērija – Ekonomikas pārvaldība: Eiropa krustcelīs

Esiet sveicināti Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas raidierakstā “Vietējais skatījums”! Šajā epizodē mēs analizēsim ekonomikas pārvaldības sarežģījumus un problēmas, kas rodas Eiropas ekonomikas vidē. Jūs uzzināsit, cik lielā mērā ES valstu viedokļi saskan attiecībā uz ekonomikas pārvaldību, un dzirdēsiet par grūtajiem lēmumiem, kas

Eiropai būs jāpieņem, pielāgojot savu ekonomiku 21. gadsimta prasībām.

Mums ir pievienojies bijušais EESK priekšsēdētājs un pašreizējais EESK grupas “Eiropas pusgads” priekšsēdētājs **Luca Jahier**, Eiropas Parlamenta sociālistu un demokrātu progresīvās alianses deputāte **Margarida Marques**, kā arī ideju laboratorijas “Bruegel” vecākā līdzstrādniece **Maria Demertzis** un Briselē strādājošā korespondente **Maria Tadeo**. (tk)

Available Languages:

REDAKTORA SLEJA

Redakcijas sleja

Mums ir vajadzīga Eiropa, kurā jauniešu viedoklis ir svarīgs

Jūlijā notiks jaunievēlētā Eiropas Parlamenta pirmā plenārsēde. Lai gan saglabājas demokrātiju atbalstošs vairākums, galēji labējo un eiroskeptisko spēku pieaugums pēc jūnija vēlēšanām ir satraucoša tendence. Bija arī redzams, ka galēji labējās partijas gūst arvien lielāku popularitāti jaunākās paaudzes vidū, kura acīmredzami nav pasargāta no šīm tendencēm. Šis ir laiks demokrātiskajiem spēkiem uzņemties atbildību, darboties kopā un apliecināt skaidru apņēmību veidot spēcīgu Eiropu, kurā jauniešu viedoklis ir svarīgs.

Lai Eiropa būtu noturīga, ilgtspējīga un nākotnē vērsta, ir obligāti jāiesaista jaunieši ES politikas veidošanā. Mums ir jādivkāršo mūsu centieni, lai jauniešu viedokli pilnībā integrētu ES līmeņa saistībās. Vēlēšanām nevajadzētu būt vienīgajai reizei, kad tiek ņemts vērā jauniešu viedoklis: EESK atbalsta sistemātiskus un regulārus veidus, kā jauniešiem paust savu viedokli.

Atvērt EESK durvis jauniešiem – tostarp no kandidātvalstīm – ir viena no mana pilnvaru termiņa prioritātēm. 2024. gada maijā EESK kļuva par pirmo ES iestādi, kas savos politikas ieteikumos piemēroja ES jauniešu testu – rīku, kura mērķis ir nodrošināt, ka ierosinātie priekšlikumi dod labumu jauniešiem. Piemērojot ES jauniešu testu saviem atzinumiem, mēs nodrošinām, lai jauniešu perspektīva tiktu iekļauta politikā, lai tiktu ņemta vērā ietekme uz jauniešiem un lai mēs mazinātu politikas iespējamo negatīvo ietekmi uz viņiem.

Pirms ES jauniešu testa ieviešanas mēs veicam izmēģinājuma projektu, lai redzētu, kā šāds tests darbotos praksē. Mēs sadarbojamies visā Eiropā un ārpus tās ar jauniešiem, kuri pievienojās mūsu sanāsmēm un palīdzēja izstrādāt atzinumus. Bija iedvesmojoši redzēt viņu apņēmību, uzņemšanos, izcilas idejas un zinātību. Tagad mēs esam izsludinājuši uzaicinājumu pieteikties oficiālajam EESK jauniešu testam, kas noslēdzās 30. jūnijā. Vēlos

pateikties visiem jaunatnes pārstāvjiem, kuri piedalījās izmēģinājuma projektā, un EESK Jaunatnes grupas locekļiem par viņu apņēmību pārvērst ES jauniešu testu realitātē.

Eiropas Savienībai ir vajadzīgi jaunieši. Tāpēc ES iestādēm ir jāseko šim piemēram, lai veidotu jauniešu virzītu Eiropu. Kamēr Eiropas Parlaments sāks veidoties nākamajā mēnesī un Eiropas Komisija rudenī gatavosies nākamajam pilnvaru termiņam, EESK turpinās veicināt lielākus ieguldījumus jauniešos: laiks spert soli tālāk!

Sākoties vasarai, vēlos izmantot šo izdevību, lai sirsnīgi pateiktos visiem kolēģiem, kuri ir nodrošinājuši iespēju mūsu Komitejai sasniegt vēl vienu nozīmīgu atskaites punktu.

Oliver Röpke

EESK priekšsēdētājs

TURPMĒKIE NOTIKUMI

2024. gada 12. jūlijā

[Nevienu neatstājot novārtā: Eiropas apņemšanās cīnīties pret retajām slimībām](#)

2024. gada 15. jūlijā

[Vardarbība pret sievietēm kā cilvēktiesību jautājums](#)

2024. gada 18. un 19. septembris

EESK plenārsesija

BEZ APLINKIEM!

ES jauniešu tests ir instruments, kura mērķis ir nodrošināt, ka jaunieši vairāk piedalās politikas veidošanā. Sarunā ar mums EESK Jauniešu grupas priekšsēdētāja Katrīna Leitāne stāsta, ko tests dos jaunatnes organizācijām, kuras izraudzītas dalībai EESK darbā.

JAUNATNES PĀRSTĀVJU IESAISTE EESK DARBĀ?

EESK Jauniešu grupas priekšsēdētāja Katrīna Leitāne

Jauniešu intereses nav pietiekami pārstāvētas politikas veidošanā visā pasaulē, taču viņi ir gatavi un vēlas un spēj sniegt ieguldījumu šajā procesā. Jauniešu viedokļu atspoguļošana EESK darba rezultātos nodrošinās reprezentatīvāku un noturīgāku ES politiku. EESK kā Eiropas pilsoniskās sabiedrības namam vajadzētu būt aktīvākajai ES iestādei, kas pārstāv jauniešu intereses.

Jau vairākus gadus EESK strādā pie tā, lai savā darbā un ES lēmumu pieņemšanas procesā vairāk ņemtu vērā Eiropas jauniešu viedokļus. EESK Jaunatnes grupa tika izveidota pirms gada, lai oficiāli nostiprinātu jauniešu iesaisti. Ar 2022. gada septembrī publicēto atzinumu "[ES jauniešu tests](#)" EESK kļuva par pirmo ES iestādi, kas apņēmas to izmantot. EESK 2024. gada aprīlī spēra vēl vienu lielu soli uz priekšu, apstiprinot metodiku **ES jauniešu testa piemērošanai Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā**.

ES jauniešu tests ir instruments, kas stiprinās jauniešu līdzdalību un jaunatnes iekļaušanu politikas veidošanā. Tas paredz apspriešanos, ietekmes novērtējumu un ietekmes mazināšanas pasākumus. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā tas nozīmē, ka jaunatnes pārstāvji sadarbosies ar EESK locekļiem, izstrādājot atsevišķus atzinumus. Konkrētāk, jaunatnes pārstāvji piedalīsies sanāsmēs un uzklaušanās pasākumos, sniegs rakstisku ieguldījumu un, iespējams, sekos līdzī norisēm pēc atzinumu pieņemšanas. Katra atzinuma sagatavošanas posmā viens jaunatnes pārstāvis strādās visu ieinteresēto jaunatnes organizāciju vārdā.

Šī iniciatīva pašlaik ir īstenošanas posmā. Šā gada jūnijā tika izsludināts atklāts uzaicinājums jaunatnes organizācijām pieteikties dalībai šajā procesā, un EESK saņēma vairāk nekā 100 pieteikumu. Atbilstīgās jaunatnes organizācijas tiks regulāri informētas par jauniem atzinumiem, ko paredzēts izstrādāt, un tām tiks jautāts, vai tās vēlas iesaistīties to sagatavošanā. Specializēto nodaļu / CCMI biroji galu galā lems par to, kādi atzinumi Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā tiks sagatavoti, izmantojot ES jauniešu testu.

Ļoti sekmīgā izmēģinājuma projektā gūtā pieredze palīdzēja Jaunatnes grupai sagatavot šo metodiku. Katra EESK specializētā nodaļa / CCMI izraudzījās vienu atzinumu un sekmīgi iesaistīja kopumā 20 jauniešu pārstāvjus. Šo atzinumu temati bija dažādi, sākot ar Eiropas pusgadu un beidzot ar demokrātijas aizsardzību.

EESK Jaunatnes grupa cenšas rast labāko veidu, kā jēgpilni iesaistīt jaunatnes organizācijas. Nākamais solis ir sākt iniciatīvas īstenošanu un laika gaitā regulāri to pārskatīt un pilnveidot!

Ja vēlaties uzzināt vairāk, lūdzu, apmeklējiet mūsu tīmekļa vietni "[ES jauniešu tests Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā](#)" vai sazinieties ar sekretariātu pa e-pastu youthesc@eesc.europa.eu.

PĀRSTEIGUMA VIESIS

Albānijas jauniešiem būs ārkārtīgi svarīga loma valsts tuvināšanā Eiropas Savienībai. Tomēr, neskatoties uz viņu vēlmi kļūt par pārmaiņu veicinātājiem un entuziasma pilno atbalstu Eiropas Savienībai, bieži vien nav piešķirti pienācīgi resursi, kas ļautu viņiem jēgpilni piedalīties programmās, projektos un lēmumu pieņemšanā. Ir vajadzīga visaptveroša ieinteresēto personu koordinācija, kas vērsta uz jauniešiem. Tā raksta mūsu **pārsteiguma viesis**, Albānijas Nacionālā jaunatnes kongresa izpilddirektore **Dafina Peci**.

Dafina Peci 2016. gadā kļuva par Albānijas Nacionālā jaunatnes kongresa izpilddirektori pēc tam, kad divus gadus pildīja kongresa priekšsēdētājas pienākumus. Kopš 2017. gada Dafina Peci arī strādā par pasniedzēju Tirānas Universitātes Politisko zinātņu departamentā. Viņa bija Jaunatnes reģionālās sadarbības biroja (RYCO) izveides darba grupas locekle un pēc tam pārstāvēja Albāniju RYCO direktorija padomē, kā arī

bija jaunatnes pārstāve tā valdē. Dafina Peci ir ieguvusi bakalaura grādu politikas zinātnē un starptautiskajās attiecībās un maģistra grādu reģionālās politikas un drošības politikas zinātnē. Viņa ir arī pabeigusi pēcdiploma specializācijas kursu drošības politikā pēc konfliktiem un miera un starpniecības iestāžu veidošanā.

ALBĀNIJAS VIRZĒBA UZ PIEVIENOŠANOS EIROPAS SAVIENĒBAI: SEKMES TIKAI PARTNERĒBĀ AR JAUNATNI UN PILSONISKO SABIEDRĒBU

Albānijas Nacionālā jaunatnes kongresa izpilddirektore Dafina Peci

Jaunieši nav tikai nākotnes līderi. Viņu līdzdalība ir ļoti vajadzīga šeit un tagad. Sabiedrības attīstībai būtisks ir viņu entuziasms, iztēle un vēlme redzēt lielisku ideju īstenošanu. Aktīva jauniešu līdzdalība veicina demokrātiskās vērtības, sociālo attīstību un personīgo izaugsmi. Šāda līdzdalība sniedz lēmumu pieņēmējiem visaptverošas zināšanas par problēmām, kurām jāpievērš uzmanība.

Albānijas jaunieši ar lielu entuziasmu raugās uz integrāciju Eiropas Savienībā, taču viņu entuziasms netiek atbalstīts ar pienācīgu informēšanu, zināšanām vai līdzekļiem, kas paver līdzdalības iespējas.

Albānija varētu gūt lielu labumu, dodot jauniešiem iespēju jēgpilni piedalīties programmās un projektos. Tas palīdzēs albāņu jauniešiem paust savas vajadzības un prioritātes un rīkoties, lai panāktu vēlamās pārmaiņas.

Albānijas Nacionālais jaunatnes kongress darbā ar jauniešiem ļoti cenšas izprast, cik lielā mērā pilsoniskās sabiedrības aktivitāte un jauniešu līdzdalība var mainīt sabiedrību. Lai uzlabotu jauniešu darbības un līdzdalību procesā, kas ved uz Albānijas integrāciju Eiropas Savienībā, ir ļoti svarīgi, ka gūtajām atziņām noteikti seko konkrēti pasākumi. Tas sākas ar spēcīgām partnerībām, kurās īpaša vērība veltīta jaunatnei, ieguldījumiem jaunatnē kā vērtīgā sabiedrības daļā un lielākas visu attiecīgo ieinteresēto personu sinerģijas veicināšanu. Tie, manuprāt, ir būtiski aspekti.

Partnerība ar jaunatni un pilsonisko sabiedrību, lai veicinātu Albānijas integrāciju Eiropas Savienībā

Jaunieši ir ne tikai mūsu īstā cerība, bet arī mūsu aktīvākie pārmaiņu veicinātāji, kas virza Albāniju uz priekšu — ne tikai uz labāku nākotni, bet arī uz iespējami labāku tagadni. Viņiem ir drosmes, ideāli un griba īstenot dzīvē pat tās ieceres, kuras šķiet neticami sarežģītas. Pusaudži, kas aktīvi piedalās sabiedrības dzīvē, ne tikai veicina savu personīgo un sociālo izaugsmi, bet arī sekmē demokrātiskākas sabiedrības veidošanos un sniedz lēmumu pieņēmējiem vērtīgas atziņas par virkni jautājumu un attīstības tendenču, kas gaida risinājumus. Iespēju nodrošināšana jauniešiem un viņu iesaiste, dodot viņiem iespēju jēgpilni piedalīties pasākumos un programmās, kas atbilst viņu vajadzībām un mērķiem, sniegtu Albānijai lielu labumu.

Līdzdalība ir ne tikai cilvēka pamattiesību jēdziens, bet arī praktisks līdzeklis, kā veicināt visu sabiedrības locekļu aktīvu pilsoniskumu. Pat ja balsošana un kandidēšana uz amatu ir būtiski demokrātiskās līdzdalības elementi, jauniešu iesaiste ikdienas norisēs neaprobežojas tikai ar šīm darbībām. Aktīva pilsoniskuma priekšnosacījumi ir ne tikai līdzdalības tiesības un iespējas, bet arī līdzekļi, telpa, rīki un vajadzības gadījumā finansiāls atbalsts, lai varētu ietekmēt lēmumu pieņemšanu un piedalīties darbībās un pasākumos, kas stiprina un satur sabiedrību un padara to noturīgāku.

Tāpēc ir svarīgi paplašināt pilsoniskās sabiedrības organizāciju tīklus, lai nodrošinātu papildu vietas jauniešu iesaistei un iespēju nodrošināšanai. Pilsoniskās sabiedrības organizācijas, sadarbojoties, veidojot tīklus un panākot sinerģiju, var atrast labas prakses piemērus, mācīties cita no citas, apmainīties ar informāciju un ģenerēt jaunas idejas. Tas arī dod tām iespēju izmantot papildu finansējumu sava kopīgā darba virzienos un koordinēt politikas pasākumus un programmas. Jaunatni spēcina darbs, ko veic pilsoniskās sabiedrības organizācijas, un tas stiprina jauniešu grupu pārstāvību un līdzdalību sabiedrības dzīvē.

Rādot ceļu uz sociālo, kultūras un ekonomisko izaugsmi, jaunieši var sniegt Albānijas sabiedrībai savu potenciālu un radīt jauninājumus. Es ceru, ka šī paplašināšanās konkretizēsies un kļūs par aicinājumu jauniešu un pilsoniskās sabiedrības aktivitātei.

Vēl garš ceļš ejams un daudz darāmā, lai palielinātu jauniešu jēgpilnu un aktīvu līdzdalību, pārstāvību un līderību sabiedrībā. Jauniešu iesaiste nozīmē arī, ka jāveido tādas telpas un jāpiešķir prioritāte tādām telpām, kurās viņi varētu piekļūt informācijai un iesaistīties dialogā un zināšanu apmaiņā ar līdzbiedriem, ieinteresētajām personām un lēmumu pieņēmējiem.

VIENS JAUT?JUMS...

Gandrīz puse stažieru Eiropas Savienībā nesaņem samaksu par savu darbu, un daudzi patiesībā ir “fiktīvi stažieri”, kurus izmanto kā lētu darbaspēku bez piekļuves sociālajai aizsardzībai un citām tiesībām. Eiropas Komisijas nesensais priekšlikums uzlabot stažēšanās kvalitāti Eiropas Savienībā gan tika novērtēts atzinīgi kā solis pareizajā virzienā, tomēr arī kritizēts par to, ka tas nav pietiekami tālejošs. Mēs aicinājām **Nicoletta Merlo**, kas izstrādājusi atzinumu “Stažēšanās direktīva un pastiprināta stažēšanās kvalitātes sistēma”, iepazīstināt mūs ar EESK nostāju attiecībā uz Komisijas priekšlikumu un ar EESK ierosinājumiem par to, kā uzlabot stažēšanās kvalitāti un nodrošināt, ka stažēšanās ir pieejama visiem, nevis tikai jauniešiem, kuri to var atļauties.

IEROBEŽOT STAŽIERU EKSPLUATĀCIJU

Nicoletta Merlo

Stažēšanās ir veids, kā jauniešiem iepazīties ar darba vidi ievirzes un apmācības nolūkā. Tā ir ievērojami attīstījusies visā Eiropā, tostarp pateicoties programmai "Eiropas Garantija jauniešiem". Padomes 2014. gada lēmumā par stažēšanās kvalitātes sistēmu dalībvalstīm sniegtas vērtīgas pamatnostādnes par minētā instrumenta īstenošanu.

Diemžēl laika gaitā ir radušies pārkāpumi un izkropļojumi attiecībā uz stažēšanās norisi, pieaugot tādu jaunu stažieru ekspluatācijai, kuri tika izmantoti, lai aizstātu darba ņēmējus kā lēts darbaspēks bez piekļuves atbilstošām garantijām un sociālajai aizsardzībai.

Tāpēc EESK atbalsta Eiropas Komisijas mērķi uzlabot stažēšanās kvalitātes sistēmu visā Eiropā, it īpaši attiecībā uz mācību un apmācības satura stiprināšanu un cīņu pret stažēšanās ļaunprātīgu un neatbilstošu izmantošanu.

Tomēr abi Komisijas priekšlikumi – kas ietver atjauninātu Padomes ieteikumu un direktīvu – attiecas tikai uz dažiem jautājumiem, un tiem ir daži problemātiski aspekti:

- tie bez izšķirības attiecas uz visiem stažēšanās veidiem, pieņemsim neņemot vērā atšķirības starp dažādiem stažēšanās veidiem un to mērķiem vai to dažādajiem pielietojumiem dalībvalstīs;
- nav paredzēti nepieciešamie pasākumi, lai preventīvi novērstu stažēšanās ļaunprātīgu izmantošanu, tādēļ ir jānosaka saistošu noteikumu kvalitātes standartu celšanai; un
- attiecībā uz priekšlikumu direktīvai tās ierobežot piemērošanas joma, attiecinot to tikai uz tiem stažieriem, kuri tiek uzskatīti par darba ņēmējiem vai atrodas darba attiecībās – kā tas ir mazāk nekā pusē dalībvalstu – ierobežo labuma guvēju loku un rada risku, ka iecerētie rezultāti netiks sasniegti.

Manuprāt, lai uzlabotu stažēšanās kvalitāti, vispirms būtu jānosaka minimālie kvalitātes kritēriji katram stažēšanās veidam, ierobežojot to neatbilstošu izmantošanu. Šiem kritērijiem būtu jānodrošina pamata aizsardzības pasākumi un spēcīgs uzsvārs uz apmācību, kā arī apņemšanās novērst jebkurus ļaunprātīgas izmantošanas gadījumus, veicot atbilstīgus pasākumus, tostarp pārbaūžu sistēmas stiprināšanu.

Turklāt, lai stažēšanās pieredzi padarītu pieejamu visiem, lai gan mēs nevaram vispārīgā veidā runāt par algām, jo vairumā gadījumu stažierus neuzskata par darba ņēmējiem un stažēšanās lielākoties tiek uzskatīta par tādu, kas neietilpst nodarbinātības kontekstā, būtu svarīgi izbeigt neapmaksātu stažēšanos, paredzot obligātu pabalstu, ko nosaka, pamatojoties ne tikai uz uzdevumiem un pienākumiem, kas saistīti ar stažēšanos, bet arī ņemot vērā visus izdevumus, kas stažieriem rodas šīs pieredzes apguvē.

Visbeidzot, lielāka uzmanība būtu jāpievērš sociālo partneru iespējamajai lomai regulas īstenošanā valstu līmenī, kā arī šā instrumenta izmantošanas uzraudzībā un kontrolē.

NEW PUBLICATIONS

[EESK public? broš?ru par savu darb?bu ES Padomes Ung?rijas prezident?ras laik?](#)

Ungārija 1. jūlijā pārņēma ES Padomes prezidentūru, un tai būs būtiska loma Eiropas vadībā.

Politiskā sastāva atjaunošanas laikā pēc Eiropas Parlamenta vēlēšanām EESK plāno kļūt par atbildīgu Ungārijas prezidentūras partneri un uzņemties būtisku lomu dažu politisko prioritāšu noteikšanā visā nākamajā likumdošanas ciklā.

Pēc prezidentvalsts Ungārijas pieprasījuma Komiteja izstrādās 10 izpētes atzinumus. Iepazīstieties ar [mūsu jauno brošūru](#), lai iegūtu plašāku informāciju un uzzinātu, kas ir EESK locekļi no Ungārijas un kādas organizācijas viņi pārstāv. (cw)

The EESC's activities during the Hungarian Presidency

July - December 2024

EESK JAUNUMI

Eiropas Savienības uzmanības centrā jaunieši: Komitejas novatoriskā iniciatīva “Jauniešu tests” v iršas plašumā?

EESK ir uzsvērusi, ka ir svarīgi ES politikā iekļaut jaunatnes perspektīvu, un mudina jaunatnes organizācijas iesaistīties EESK iniciatīvā “Jauniešu tests”, kuras mērķis ir politikas veidošanā paust jauniešu viedokli.

Nesenajā uzaicinājumā iesniegt pieteikumus EESK aicināja jaunatnes organizācijas līdz 2024. gada 30. jūnijam pieteikties dalībai EESK jauniešu testā. Izraudzītās organizācijas noteiks EESK atzinumus, kuru izstrādē tās vēlas sniegt ieguldījumu, piedalīsies sanāsmēs un uzklausīšanās un sniegs rakstiskus komentārus. Organizācijām, kuras var pieteikties, jābūt demokrātiski izveidotām, jāievēro Eiropas Cilvēktiesību konvencijas principi un to darbības vai lēmumu pieņemšanas struktūru vadībā jābūt

jauniešiem.

Pagājušajā gadā EESK izmēģināja šo testu, dodot iespēju jaunatnes pārstāvjiem visā Eiropā piedalīties diskusijās par svarīgiem jautājumiem, piemēram, demokrātiju, kopējo lauksaimniecības politiku un ES un Apvienotās Karalistes jauniešu iesaisti. Ņemot vērā šā izmēģinājuma projekta panākumus, tas ir kļuvis par pastāvīgu instrumentu, un EESK aicina pārējās ES iestādes īstenot līdzīgus pasākumus.

Nesenās plenārsesijas debatēs jaunatnes pārstāvji pauda gandarījumu par iniciatīvu, kas nodrošina viņu līdzdalību diskusijās ne tikai par tiem tematiem, kas tradicionāli vērsti uz jauniešiem, piemēram, klimata krīzi, bet arī citiem jautājumiem.

EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpke** norādīja, ka iniciatīva ir svarīga politiska apņemšanās, uzsverot nepieciešamību pastāvīgi iesaistīt jauniešus ES lēmumu pieņemšanas procesā. Viņš norādīja, ka vēlēšanās nevajadzētu būt vienīgajai iespējai uz klausīt jauniešu balsi un ka jauniešu tests nodrošinās viņu regulāru ieguldījumu ES politikā.

EESK ad hoc grupas “Jauniešu iesaiste” priekšsēdētāja **Katrīna Leitāne** atzīmēja progresu, kas panākts centienos jauniešu viedokli integrēt ES lēmumu pieņemšanā, norādot, ka jauniešu tests ir dzīvs dokuments, kas, iegūstot pieredzi, attīstīsies. Eiropas Jaunatnes foruma priekšsēdētājas vietnieks **Elias Dray** atzinīgi novērtēja EESK par vadošās lomas uzņemšanos un mudināja jaunatnes organizācijas pievienoties šai iniciatīvai, lai panāktu, ka to skatījums tiek iekļauts EESK turpmākajos atzinumos.

EESK plenārsesijā piedalījās arī Albānijas jaunatnes un bērnu lietu ministre **Bora Muzhaqi**. Albānija cenšas kļūt par paraugu jaunatnes politikas jomā, parādot, ka ir ļoti svarīgi iecelt amatpersonas, kas ir atbildīgas tieši par jaunatnes jautājumiem. “Patiesi ticu, ka, šodien strādājot ar jaunatni un jaunatnes labā, mēs gatavojam jauniešus nākotnei... Mēs dodam viņiem iespēju kļūt par tagadnes līderiem, lai nodrošinātu, ka viņi manto ilgtspējīgu un ekoloģiski daudzveidīgu planētu.”

EESK ir lieliskas darba attiecības ar Albāniju, apliecinot transnacionālās partnerības būtisko nozīmi jauniešu līdzdalības veicināšanā visos pārvaldības līmeņos.

EESK ir centusies īstenot šo iniciatīvu kopš 2022. gada septembra, kad tā pieņēma atzinumu par ES jauniešu testu. EESK pastāvīgie centieni, tostarp ikgadējais pasākums "Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi", apliecina tās apņēmību veicināt jauniešu līdzdalību ES lēmumu pieņemšanas procesā.

Šā gada ieteikumi no pasākuma, kas notika 2024. gada martā, ir adresēti nākamajiem ES līderiem un ir pieejami [tiešsaistē](#). (ks)

Kopā pret naidu: eiropieši apņemas cīnīties pret naidu, kas izplatās Eiropā

Biedējoši strauji pieaugot naida runai un naida noziegumiem, pilsoniskā sabiedrība, iedzīvotāji un iestādes apvieno spēkus un pastiprina rīcību pret visu veidu naidu, lai skaidri apliecinātu, ka Eiropas Savienībā naidam nav vietas.

EESK pievienojas ES centieniem Eiropas Savienībā aplāpēt naidu, kas ir satraucoši pieaudzis un arvien vairāk tiek vērsts pret grupām un atsevišķiem cilvēkiem to ticības, rases vai etniskās izcelsmes, dzimuma, seksuālās orientācijas vai politiskās pārliecības dēļ.

EESK kopā ar iedzīvotājiem un iestādēm ir apņēmusies darīt vairāk, lai apkarotu naidu gan tiešsaistē, gan dzīvē, un šo apņemšanos paudusi augsta līmeņa debatēs maija plenārsesijā, kad tā pieņēma atzinumu "[Naidam nav vietas: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu](#)", kurā Komiteja nosoda visu veidu naidu un atzinīgi novērtē [Eiropas Komisijas paziņojumu](#) par šo tematu.

"Par naida apkarošanu atbildīgi esam mēs visi," atklājot EESK plenārsesijas debates, teica EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpke**. "Lai efektīvi vērstos pret to, mums visiem ir jāstrādā kopā – politiķiem, pilsoniskajai sabiedrībai un iedzīvotājiem. Tikai kopā un ar dialoga palīdzību mēs varam gūt virsroku un cīnīties pret mūsu sabiedrībā augošo

naidīgumu, kas ir paties drauds mūsu demokrātijai."

Debatēs pulcējās Eiropas Komisijas un Beļģijas valdības augstākā līmeņa amatpersonas un pilsoņu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju (tostarp *ILGA-Europe* un Eiropas tīkla cīņai pret rasismu (*ENAR*)) pārstāvji, kuri norādīja uz naida un vardarbības pieaugumu.

Nesenie uzbrukumi politiķiem ir atklājuši dziļas nesaskaņas Eiropas sabiedrībā. Skaitļi liecina, ka pret musulmaņiem vērsti un antisemitiski vēstījumi 2023. gadā pieauga divkārt. Naida mērķis tradicionāli ir *LGBTQIA+*, afrikāņu izcelsmes iedzīvotāji un migranti. Arī mizogīnija šit augstu vilni. Nesen veikta ES tiešsaistes komentāru analīze liecina, ka kopš 2023. gada sākuma naida toksiskums ir palielinājies par 30 %.

Komisijas paziņojums “Naidam nav vietas: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu” ir aicinājums rīkoties un vērsties pret naidu, un iestāties par toleranci un cieņu.

“ES līgumā nostiprinātās vērtības nepārprotami aizliedz naida noziegumus un naida runu. Diemžēl pēdējā laikā esam pieredzējuši abu šo parādību pieaugumu,” sacīja Komisijas priekšsēdētājas vietniece demokrātijas un demogrāfijas jautājumos **Dubravka Šuica**.

Savā atzinumā EESK aicina Eiropas Savienību pieņemt visaptverošu pieeju, lai apkarotu naidu, kura pamatā ir jebkādas aizsargātas cilvēka iezīmes, un izmantot vienu un to pašu pieeju “cīņai pret visu veidu naidu”. (II)

2004. gada veiksmes stāsts paver ceļu turpmākai ES paplašināšanai

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) maija plenārsesijā apsprieda pieredzi, kas gūta ES 2004. gada paplašināšanās kārtā. Ņemot vērā pašreizējo ģeopolitisko un drošības situāciju, turpmāka paplašināšanās ir vēl steidzamāks Eiropas uzdevums.

Plenārsesijas debatēs, kas veltītas lielajai 2004. gada paplašināšanās kārtai, EESK sveica referentus, kam bija nozīmīga loma sarunu procesā, tostarp bijušo Polijas valsts sekretāru ES integrācijas lietās **Jarosław Pietras**, Eiropas Progresīvo pētījumu fonda ģenerālsekretāru **László Andor** (Ungārija) un bijušo Eiropas paplašināšanās komisāru **Štefan Füle** (Čehija).

Diskusijas dalībnieki uzsvēra, ka Eiropas Savienībai, kas tikai nesen atguva interesi par tālāku paplašināšanos, ir jānodrošina skaidrs kandidātvalstu pievienošanās ceļvedis. Ja paplašināšanās process pārlietu ielgtu, tas varētu zaudēt uzticamību.

EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpke** sacīja: “20 gadu jubileja iezīmē ne tikai nozīmīgu pagrieziena punktu, bet arī ES paplašināšanās procesa pastāvīgos panākumus, jo tai vēlas pievienoties arī vēl citas valstis”.

J.Pietras sacīja: “Paplašināšanās ir divvirzienu pārveides process, kas sniedz labumu ne tikai kandidātvalstīm, bet arī ES dalībvalstīm”.

Š.Füle, kas tagad vada Eiropas Politikas centra darba grupu ES paplašināšanās jautājumos, uzsvēra, ka “mums ir jāgatavo gan kandidātvalstis, gan ES dalībvalstis jaunajam paplašināšanās vilnim”.

Runājot par 2004. gada paplašināšanās virzītājspēku, Eiropas politikas pētījumu centra ES ārpolitikas nodaļas zinātniskais līdzstrādnieks **Dr Tinatin Akhvlediani** uzsvēra paplašināšanās ekonomiskos aspektus, ņemot vērā to, ka tobrīd kandidātvalstīs bija slikta finansiālā situācija. Tomēr tagad galvenais pamatojums turpmākai paplašināšanai ir drošība.

L.Andor norādīja, ka viens no 2004. gada paplašināšanās problemātiskajiem jautājumiem bija tiesiskums, jo ES nebija izveidojusi pareizos instrumentus tā risināšanai. Tāpēc nesen tika izveidoti tiesiskuma nosacījumi.

Septembrī EESK rīkos pilsoniskās sabiedrības samitu par paplašināšanās jautājumiem, un pārstāvji no visām paplašināšanās kandidātvalstīm tiks aicināti pirmo reizi piedalīties Komitejas plenārsesijā.

Spēcīgā un iekļaujošā kohēzijas politikas būtiskā loma centienos nodrošināt sekmīgu ES paplašināšanos

Maija plenārsesijā EESK pieņēma divus atzinumus, kuros uzsvērts, ka kohēzijas politikai, kas ir svarīgākais ES reģionālās attīstības finansēšanas instruments, būs ļoti liela nozīme turpmākajās paplašināšanās kārtās. Cita starpā EESK aicināja pievienošanās līgumos iekļaut atbilstības instrumentus, lai varētu risināt iespējamās problēmas pēc pievienošanās, piemēram, emigrācijas un tiesiskuma jomā.

Jaunajā ieteikumu kopumā EESK uzsvēra, cik svarīgi ir integrēt un stiprināt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, lai nodrošinātu kohēzijas līdzekļu efektīvu izlietošanu. Par kohēzijas politikas panākumiem liecina ne tikai ekonomiski ieguldījumi, bet arī teritoriālie un sociālie rezultāti. Lai panāktu kohēziju, ļoti svarīgi ir stiprināt publiskās pārvaldes spējas.

Debatēs, kurās piedalījās kohēzijas un reformu komisāre **Elisa Ferreira** un Eiropas Reģionu komitejas (RK) priekšsēdētājs **Vasco Alves Cordeiro**, tika norādīts, cik svarīga ir pirmspievienošanās palīdzība un pilsoniskās sabiedrības organizāciju spēcīgāšana.

EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpk**e un citi referenti uzsvēra, ka vajadzīga stabila kohēzijas politika, lai varētu risināt ES paplašināšanās problēmas un nepieļaut ES sadrumstalotību. Gādājot par mieru un labklājību, ir būtiski pielāgot palīdzību kandidātreģioniem un sniegt būtiskus ieteikumus, tostarp par izglītības stiprināšanu, pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaisti un īpašiem mehānismiem tādām valstīm kā Ukraina.

EESK arī norādīja uz tālejošāku paplašināšanās ietekmi uz pašreizējām dalībvalstīm, uzsverot, ka jāpiešķir papildu līdzekļi skartajiem reģioniem. Devītajā ziņojumā par kohēziju aicināts pielāgoties jauniem izaicinājumiem, ieguldot mazos un vidējos uzņēmumos, uzlabojot vietējās pārvaldes iestādes un atbalstot taisnīgu piekļuvi nodarbinātībai. Dinamiska kohēzijas politika ir būtiska, lai varētu atraisīt ES ekonomikas potenciālu un nodrošināt jauno dalībvalstu efektīvu integrāciju (tk).

Kodolmedicīna — nozīmīga prioritāte vēža uzveikšanai

Kodolmedicīnai un radioizotopu piegādei ir jābūt nozīmīgai Eiropas Savienības prioritātei, ja vēlamies visiem pacientiem Eiropā garantēt vienlīdzīgu piekļuvi vēža ārstēšanai.

ES un dalībvalstīm būtu jānodrošina finansējums, kas vajadzīgs medicīniski radioloģiskajām tehnoloģijām un kodoltehnoloģijām. Vienlaikus tām būtu arī jāpaplašina sadarbība, lai likvidētu regulatīvos šķēršļus radioizotopu piegādei un mazinātu atkarību no trešo valstu piegādātām izejvielām.

Ar šādu mērķi maija plenārsesijā pieņemtajā EESK atzinumā [“Eiropas Vēža uzveikšanas plāns: medicīniskā radioizotopu piegādes nodrošinājuma virzītājspēki”](#) uzsvērts, ka jādara viss iespējamais, lai uzveiktu vēzi.

Ziņotāji **Alena Mastantuono** un **Philippe Charry** puda stingru pārliecību, ka vienīgais veids, kā uzlabot radioizotopu piegādi Eiropā un apmierināt pacientu augošo pieprasījumu, ir drosmīgi politiski lēmumi un pārdomāts regulējums.

Katru gadu līdz 10 miljoniem ES pacientu izmanto kodolmedicīnisko attēlveidošanu, lai diagnosticētu tādas patoloģijas kā vēzis vai sirds slimības. Radioloģiskās tehnoloģijas un kodoltehnoloģijas, kurās izmanto radioizotopus, ir būtiskas cīņā pret vēzi visos vēža uzveikšanas posmos – savlaicīgā atklāšanā, diagnosticēšanā, ārstēšanā un paliatīvajā aprūpē. (mp)

Vēža uzveikšana ar vakcināciju

Tā kā vēža un ar vēzi saistīto nāves gadījumu skaits visā ES satraucoši strauji pieaug, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) aicina veikt tik ļoti nepieciešamos vēža profilakses pasākumus, jo aptuveni 40 % vēža gadījumu tiek uzskatīti par novēršamiem.

Maija plenārsesijā EESK pieņēma atzinumu, kurā atzinīgi novērtēts Eiropas Komisijas priekšlikums Padomes ieteikumam par vakcīnnovēršamiem vēža veidiem, kas ir ES Vēža uzveikšanas plāna (“Vēža uzveikšanas plāns”) turpinājuma iniciatīva.

Atzinums koncentrējas uz vakcināciju pret cilvēka papilomas vīrusiem (HPV) un B hepatītu (HBV), jo vakcinācija varētu novērst vairākus vēža veidus, ko izraisa šie vīrusi.

Lai mudinātu mērķgrupas vakcinēties, EESK uzsver, ka ir vajadzīga pareiza informācija, izglītošana un komunikācija. Tā norāda arī uz vispārējās prakses ārstu, ģimenes ārstu, skolu ārstu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju svarīgo lomu šajos centienos.

Milena Angelova, kas izstrādāja atzinumu [Vakcīnnovēršamie vēža veidi](#), izteicās: “Mums ir jācīnās pret aizspriedumiem un maldīgiem uzskatiem saistībā ar vakcīnām. Piemēram, valda kļūdaina pārliecība, ka vakcinācija ir paredzēta tikai jaunām meitenēm. Taču tā tas nav. Lai izskaustu šos vīrusus (HPV, HBV), mums ir jāsadarbojas arī ar zēniem un viņu vecākiem.” Vakcīnām jābūt pieejamām visiem.

Līdzziņotāja **Sára Felszeghi** piebilda, ka ir ārkārtīgi svarīgi “apvērst skepticisma tendenci”. Ir jācīnās pret maldinošu informāciju un dezinformāciju, lai mudinātu cilvēkus vakcinēties.

EESK aicina īstenot visaptverošu pieeju vēža uzveikšanai, izmantojot efektīvu un integrētu sistēmu visu veidu profilaksei, kurā ietilpst primārā profilakse (vakcinācija, veselīgs dzīvesveids), sekundārā profilakse (skrīnings) un terciārā profilakse (aprūpe un rehabilitācija).

M. Angelova atkārtoti apstiprināja, ka “dalībvalstīm ir vairāk jākoordinē sava darbība un jāapmainās ar paraugpraksi”, lai cīnītos pret vēzi daudz efektīvāk un palielinātu vakcinācijas aptveri visā ES. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai vēža profilakse tiktu uzskatīta par politisku prioritāti. (sg)

[ES 2040. gada klimata mērķrādītājs iezīmē ceļu uz nulles emisijām 2050. gadā](#)

Eiropas Komisija ir ierosinājusi mērķrādītāju - līdz 2040. gadam samazināt siltumnīcefekta gāzu neto emisijas par 90 %, lai 2050. gadā sasniegtu klimatneitralitāti. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) maija plenārsesijā [apstiprināja šo mērķi](#), uzsverot, ka tas atbilst zinātniskajiem ieteikumiem ierobežot globālo sasilšanu līdz 1,5 grādiem pēc Celsija.

Piedāvādama savu atbalstu, EESK uzsvēra, ka ir jādod taisnīgs ieguldījums globālajos klimata centienos, taču, pārejot uz mazoglekļa ekonomiku, ir jānodrošina arī Eiropas rūpniecības konkurētspēja.

Atzinuma “ES klimata mērķrādītājs 2040. gadam” ziņotājs **Teppo**

Säkkinen uzsvēra: lai rastu enerģiju rūpniecības, transporta un ēku dekarbonizācijai, līdz 2040. gadam ir jāievieš bezoglekļa elektrosistēma, kas palīdzētu patiešām samazināt emisijas, pakāpeniski pārtraucot fosilā kurināmā izmantošanu.

Ņemot vērā tādus riskus kā, piemēram, meža ugunsgrēki un kaitēkļi, EESK brīdina pārmērīgi nepaļauties uz oglekļa piesaisti un iesaka lietot tādu pieeju, kurā emisiju samazināšana un oglekļa piesaiste būtu līdzsvarā. Nākamajā ES klimata politikas posmā galvenā uzmanība būtu jāpievērš ieguldījumiem, stabilas ekonomikas izveidei, energoapgādes drošības uzlabošanai un kvalitatīvu darbvietu radīšanai. Lai to panāktu, ir jāpasasiedz 2030. gada mērķrādītājs - emisiju samazinājums par 55 % - un jāīsteno tiesību akti, kas ietverti

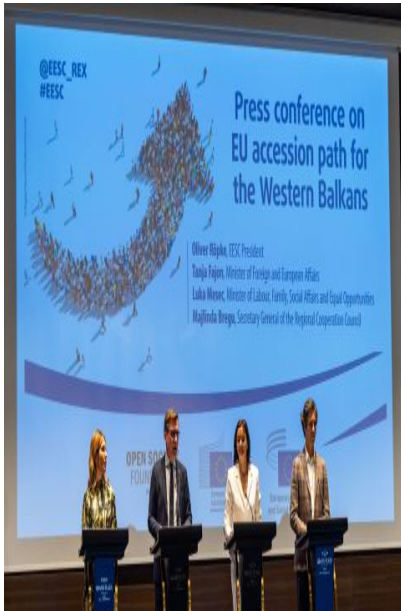
paketē “Gatavi mērķrādītājam 55 %”.

EESK paredz, ka līdz 2040. gadam tiks izveidota bezoglekļa elektroenerģijas ražošanas nozare, kam sekos dekarbonizēta siltumapgāde un aukstumapgāde. Rūpniecības, ēku un transporta dekarbonizācijai ir nepieciešama tīra enerģija par pieņemamu cenu.

EESK ir ierosinājusi arī lauksaimniecības pārtikas nozarē noteikt emisiju samazināšanas mērķi, kas, ņemot vērā daudzveidīgos dabīgos apstākļus Eiropas Savienībā, izstrādāts dialogā ar lauksaimniekiem un ieinteresētajām personām tā, lai garantētu nodrošinātību ar pārtiku.

Lai sasniegtu 2040. gada mērķus, izšķiroša nozīme ir sabiedrības atbalstam un ieinteresēto personu iesaistei. Tāpēc EESK aicina īstenot plašu dialogu, tostarp ar sociālajiem partneriem, pilsonisko sabiedrību un iedzīvotājiem, lai izvirzītu mērķus un izstrādātu politiku.

Gaidot ES tiesību akta priekšlikumu par 2040. gada mērķrādītāju, EESK uzsver, ka ir jāveic visaptveroša konkurētspējas pārbaude salīdzinājumā ar citām lielākajām ekonomikām, lai saglabātu gan Eiropas globālo konkurētspēju un rūpniecisko bāzi, gan augstus vides un sociālos standartus. (ks)

Uzturēt ES paplašināšanas impulsu: pilsoniskā sabiedrība veltīs pulcējam Rietumbalkāņu ieguvis ar pakāpeniskas integrācijas palīdzību

20 gadus pēc Slovēnijas pievienošanās Eiropas Savienībai Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja (EESK) Ļubļanā pulcēja politiskos un pilsoniskās sabiedrības līderus, lai atzīmētu šo simbolisko gadadienu, uzsverot būtiskos ieguvumus no dalības ES un atkārtoti apliecinot, ka Rietumbalkāņu reģiona nākotne ir Eiropas Savienībā.

Konferencē “Turpināt ES paplašināšanās veiksmes stāstu – Rietumbalkāņu ieguvumi pirms pievienošanās”, ko EESK rīkoja ciešā sadarbībā ar Eiropas Komisiju un Atvērtās sabiedrības fondu (*Open Society Foundation*) “Rietumbalkāņi”, uzmanība tika vērsta uz reformām, kas vajadzīgas, lai virzītos uz pievienošanos, tostarp to, cik svarīgi ir

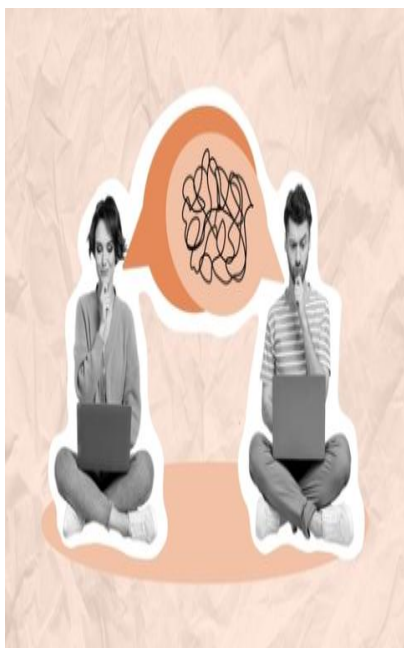
ievērot ES pamatvērtības.

Konferencē uzstājās priekšsēdētājs **Oliver Röpke**, Slovēnijas ārlietu ministre **Tanja Fajon**, Slovēnijas darba lietu ministrs **Luka Mesec** un Reģionālās sadarbības padomes ģenerālsēkretāre **Majlinda Bregu**.

EESK priekšsēdētājs **Oliver Röpke** uzsvēra “Rietumbalkāņu vieta ir Eiropas Savienībā, un bez to klātbūtnes mūsu ES saime nav pilnīga. Jūs varat paļauties uz to, ka EESK šajā saistībā turpinās darbu. Septembrī tā rīkos Pilsoniskās sabiedrības samitu par paplašināšanos.

Slovēnijas ārlietu ministre **Tanja Fajon**: “Uzskatu, ka pašreizējā ģeopolitiskajā situācijā mēs viens otram esam vajadzīgi vairāk nekā jebkad agrāk. Šajā procesā mums ir vajadzīga pilsoniskā sabiedrība – lai tā izdara spiedienu uz politiku un valdību nolūkā likt tām tuvināties Eiropas Savienībai.”

Slovēnijas darba, ģimenes un sociālo lietu un vienlīdzīgu iespēju ministrs **Luka Mesec**: “Slovēnijai un Rietumbalkāņu valstīm ir sena kopīga vēsture. Mūsu kopīgās mājas ir Eiropas Savienība, tāpēc es sadarbošos ar Slovēnijas valdību, lai atvieglotu Rietumbalkāņu valstu pievienošanos Eiropas Savienībai.”
(mt)

[EESK uzsāk apmaiņas programmu ar ES valstu ekonomikas un sociālo lietu padomēm](#)

EESK ir uzsākusi jaunu programmu, lai turpinātu attīstīt attiecības ar valstu ekonomikas un sociālo lietu padomēm. Šīs iniciatīvas mērķis ir nodrošināt regulārāku informācijas apmaiņu par prioritāriem tematiem, plānotiem atzinumiem un ziņojumiem, kā arī par labu praksi.

Pirmā šāda viedokļu apmaiņa notika martā Francijā, kad **EESK Jauniešu grupas priekšsēdētāja Katrīna Leitāne** apmeklēja Francijas ekonomikas, sociālo lietu un vides padomi, lai apmainītos viedokļiem par jaunatnes politiku. Kāds ir rezultāts? Jaunas idejas, kā popularizēt jaunatnes programmu ES un valstu līmenī, integrēt jauniešu vēlmes EESK darbībā un tikties ar jauniem kolēģiem, kas tajā pašā jomā darbojas citās dalībvalstīs.

Šajā [videomateriālā](#) Katrīna Leitāne dalās savos iespaidos par savu darba vizīti un auglīgo apmaiņu ar Francijas ekonomikas, sociālo lietu un vides padomi.

Lai uzzinātu vairāk par apmaiņas programmu, apmeklējiet mūsu tīmekļa vietni [šeit](#).

Lai iegūtu plašāku informāciju, lūdzu, sazinieties ar ar nodaļas “Attiecības ar valstu ekonomikas un sociālo lietu padomēm un pilsonisko sabiedrību” sekretariātu” (EESC-ESCS-relations@eesc.europa.eu).

GRUPU JAUNUMI

Šogad notikušo EP vēlēšanu rezultāti zināmi — mums pienācis laiks ņemt vērā stratēģiskai programmai

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Darba devēju grupas priekšsēdētājs Stefano Mallia

EP vēlēšanu rezultāti zināmi, kaislības pierimušas, taču skaidrs, ka dzīvojam vētrainā laikā. Konservatīvo uzvara nepieļāva galēji labējo uzvaras gājienu. Tomēr, kaut arī centriski labējie spēki saglabāja pozīcijas, nevaram ignorēt to, ka jaunajā Eiropas Parlamentā galēji labējiem būs lielāka ietekme un tas sarežģīs balsošanu par svarīgiem jautājumiem. Par to jau pārliecinājāmies pagājušajā gadā, kad PPE gandrīz izdevās noorganizēt labēji orientētu vairākumu, lai bloķētu dabas

atjaunošanas tiesību akta pieņemšanu.

Uzņēmumiem visvairāk rūp progress rūpniecības politikas un ekonomiskās drošības jomā, it īpaši tas attiecas uz tehnoloģijām, kritiski svarīgām izejvielām, pusvadītājiem, elektrotransportlīdzekļiem, ekonomikas noturību un vispārējo konkurētspēju. Ir būtiski ar reālu kapitāla tirgu savienību stiprināt vienoto tirgu un veicināt privātos ieguldījumus. Vai šim jaunajam Parlamenta sastāvam tas būs pa spēkam?

Mums nav citas izvēles kā konkurēt ar tādām pasaules lielvarām kā Ķīna un Amerikas Savienotās Valstis.

Eurozonas un ASV iekšzemes kopprodukts (IKP) 2008. gadā faktiskajās cenās bija attiecīgi 14,2 triljoni ASV dolāru un 14,8 triljoni ASV dolāru (13,1 triljons euro un 13,6 triljoni euro). Piecpadsmit gadus vēlāk eurozonas IKP ir nedaudz vairāk nekā 15 triljoni ASV dolāru, savukārt ASV IKP ir pieaudzis līdz 26,9 triljoniem ASV dolāru. Ja piecas lielākās Eiropas ekonomikas — Vācija, Apvienotā Karaliste, Francija, Itālija un Spānija — no 1997. līdz 2022. gadam būtu sasniegušas ASV produktivitātes pieauguma tempu, to IKP uz vienu iedzīvotāju vidēji būtu par gandrīz 13 000 USD (12 000 EUR) lielāks pirktspējas paritātes izteiksmē. Šie skaitļi ir izteiksmīgi.

Daudzus gadus Eiropas Savienība uzrādīja pozitīvu tirdzniecības bilanci, un daudzi neredzēja, ka mūsu konkurētspēja ir apdraudēta. Mēs paļāvāmies uz vienlīdzīgiem konkurences apstākļiem pasaulē un uz noteikumiem balstītu starptautisko kārtību, cerot, ka citi rīkosies līdzīgi. Taču tagad pasaule strauji mainās, un Eiropas Savienībai ir jārīkojas un ātri jāreaģē uz visiem tiem trauksmes signāliem, kurus tā līdz šim ignorējusi. Mēs ceram, ka šim Parlamentam tas būs pa spēkam un tas nekļūs par partiju politikas upuri.

Sagatavot n?kotnei Eiropas Uz??mumu padomes: k?p?c j?p?rskata direkt?va?

EESK Darba ?ēmēju grupa

Pašlaik lielos starptautiskos uzņēmumos darbojas vairāk nekā 1200 Eiropas Uzņēmumu padomju (EUP). Šīs struktūras ir svarīgs instruments demokrātijas nodrošināšanai darbavietā, jo tām ir tiesības no uzņēmuma centrālās vadības saņemt informāciju par pārnacionāliem jautājumiem un paust savu viedokli. Šādi jautājumi attiecas uz pašreizējo ekonomisko un finansiālo stāvokli un iespējamām norisēm saistībā ar darbavietām, ieguldījumiem un jaunām darba metodēm. EUP nav tiesīgas risināt

sarunas par nolīgumiem.

Tā kā uzņēmumu lēmumus galvenokārt pieņem galvenajā mītnē, bet īsteno visā uzņēmuma darbības jomā, šādu struktūru nozīme pieaug. EUP palīdz darba ?ēmēju pārstāvjiem labāk izprast uzņēmuma lēmumus. Vienlaikus pienācīga informēšana un apspriešanās var palīdzēt uzņēmuma vadībai pieņemt lēmumus tā, lai tos varētu netraucēti īstenot visās valstīs.

Tomēr pašreizējā EUP direktīvā (kas pieņemta 2009. gadā) un tās īstenošanā ir konstatēti nopietni trūkumi. Svarīgākais ir, ka daudzām EUP nav iespējas vērsties tiesā, ja tiek pārkāptas to tiesības. No iepriekšēju tiesvedību un nolēmumu analīzes izriet, ka pastāv juridiska nenoteiktība, it īpaši attiecībā uz jēdzienu “informācija”, “apspriešanās”, “pārnacionāls” un “konfidencialitāte” definīcijām, kā arī EUP tiesībām pieaicināt ekspertus (piemēram, advokātus vai arodbiedrību pārstāvjus). Turklāt vairāki noteikumi ir novecojuši un jāpielāgo pašreizējai globālajai situācijai.

Uzņēmumi un to darbinieki saskaras ar daudzšķautņainām problēmām: digitalizāciju, pasākumiem pret klimata pārmaiņām, demogrāfisko situāciju, prasmju trūkumu. Šādas pārmaiņas var būt graužošanas un iespaidot uzņēmuma konkurētspēju, kā arī sociālo nodrošinājumu un darbinieku produktivitāti. Zinātniskie pētījumi pierāda, ka efektīvas tiesības uz informāciju, apspriešanos un/vai darba ?ēmēju līdzdalību veicina uzņēmumu lēmumu ilgtspēju un to konkurētspēju, kas savukārt liecina, ka EUP var būt izšķiroša loma taisnīgas pārkārtošanās īstenošanā.

Tādēļ direktīva ir jāpārskata, lai nodrošinātu juridisko noteiktību un pienācīgu EUP darbību. Ātri un raiti pārskatot direktīvu, būtu jānovērš pašreizējie trūkumi un jāpanāk, ka EUP ir gatavas nākotnei. [EESK atzinumā](#) novērtēts Komisijas priekšlikums un sniegti vairāki konkrēti priekšlikumi likumdevējiem, kā direktīvu uzlabot vēl vairāk.

Ar? jaunaj? sasaukum? vesel?bai j?b?t augstai priorit?tei

Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa

Veselības aprūpes speciālisti un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji aicina politikas veidotājus ieviest visu turpmāko rīcībpolitiku “veselības pārbaudi”. Viņu prasība: jaunajā sasaukumā “tiesībām uz veselību” ir jāpaliek ES un valstu darba kārtības augšgalā, un to eiropieši lūdz Konferencē par Eiropas nākotni.

Valstu un Eiropas veselības aizsardzības pasākumi ir labāk jākoordinē un savstarpēji jāaskaņo, lai veidotu ilgtspējīgāku veselības nozari, kas ir noturīga pret turpmākiem satricinājumiem un visiem garantē vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai veselības aprūpei.

Konferencē [“Veselības stāvoklis ES”](#), kas notika 4. jūnijā Ljēžā, izskanēja, ka liela nozīme būs ieguldījumiem, profilaksei, tehnoloģiskajām inovācijām un agrīnai izglītošanai veselības jomā. Pasākumu Beļģijas prezidentūras ES Padomē ietvaros rīkoja [EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupa](#) kopā ar slimnīcām CHU Liège un Hôpital de la Citadelle.

“Nākamajā sasaukumā, proti, 2024.–2029. gadā, veselībai joprojām jābūt vienai no svarīgākajām jaunās Eiropas Komisijas, jaunā Eiropas Parlamenta un Padomes stratēģiskajām prioritātēm,” uzsvēra Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas priekšsēdētājs **Séamus Boland**. Eiropas iestādēm būtu jāizmanto pieeja “viena veselība”, kas veicina savstarpējo saikni starp veselības politiku un mainīgo demogrāfisko stāvokli, digitālo un zaļo pārkārtošanos, ekonomisko drošību un rūpniecības politiku.

S. Boland norādīja, ka veselības politika var efektīvi darboties tikai kopā ar pieejamiem, atbilstīgiem un kvalitatīviem sociālajiem pakalpojumiem un publisko sociālo politiku un ja tajā ir pietiekams skaits labi apmācītu veselības aprūpes speciālistu. Viņš atkārtoti apstiprināja, ka ir vajadzīga pilsoniskās sabiedrības organizāciju (PSO), piemēram, pacientu apvienību, tieša iesaistīšanās un atbildība veselības aprūpē: “Eiropas veselības iniciatīvu un programmu ieviešana un panākumi ir atkarīgi no pārredzama, regulāra un strukturēta dialoga ar PSO. Savukārt to spēja veikt šo darbu ir atkarīga no ilgtspējīga un prognozējama finansējuma.”

Konferencē tika apspriesti vairāki būtiski pastiprinātas Eiropas veselības savienības aspekti:

- ap?emšan?s iev?rot pieeju “viena vesel?ba”;
- digīt?l?s inov?cijas un to ietekme uz vesel?bu;
- ilgtsp?ja un n?kotnes pras?b?m atbilstošas vesel?bas apr?pes sist?mas ar soci?lo ieguld?jumu pal?dz?bu;
- glob?l? c??a pret nevienl?dz?bu vesel?bas jom? caur Eiropas solidarit?tes prizmu: reto slīm?bu gad?jums.

Konferences secinājumi un ieteikumi tiks publicēti [pasākuma tīmekļa vietnē](#).

Vairāk par konferenci – mūsu [paziņojumā presei](#).

UZMANĪBAS CENTRS – JAUNATNE

Francijā Nacionālā apvienība (Rassemblement national) izmanto jauniešu balsis

Christophe Pr ault, Touteleurope.eu redakcijas direktors

2024. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanās Francijas galēji labējā partija “Nacionālā apvienība” (Rassemblement national) nepārprotami izvirzījās vadībā, sasniedzot savas pastāvēšanas vēsturē vislabāko rezultātu. Turklāt tā ieguva vairāk nekā trešdaļu balsu no vēlētājiem, kas jaunāki par 35 gadiem. Mūsu īpa sais viesis Christophe Pr ault, “Toute l'Europe” galvenais redaktors, analizē panākumus, ko guva “Nacionālā apvienība” un tās līderis – 28 gadus vecais Jordan Bardella, kas nāk no Parīzes priekšpilsētas un ir populārs tiktok .

Eiropas Parlamenta vēlēšanās 2024. gada jūnijā “Nacionālā apvienība” ieguva savas pastāvēšanas vēsturē vēl nepieredz tus rezultātus – par to nobalsoja gandrīz trešdaļa vēlētāju (31,4 %). Galēji labējā partija ir l dere gandrīz visās vecuma grupās un sociāli profesionālajās kategorijās, un tas nozīmē būtiskas izmaiņas vēlētāju izvēlē. Īpaši tas attiecas uz jauniešiem: par Jordan Bardella sarakstu nobalsoja 32 % cilvēku vecumā no 25 līdz 34 gadiem un 26% – vecumā no 18 līdz 24 gadiem, un tas ir vairāk nekā 10 punkti salīdzinājumā ar 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām.

Ir vairāki faktori, kas izskaidro jauniešu interesi par “Nacionālo apvienību”. Vispirms ir vērts atzīmēt Eiropas Parlamenta vēlēšanu saraksta vadošā kandidāta un partijas priekšsēdētāja Jordan Bardella personību, kas distanc jas no tradicionālās politikas. Jauniešu izpratnē viņ s runā patiesību, ir tiešs un ņ ietami nelieku o apstākļos, kuros valda neuzticēšanās politiķiem. Ar viņa personisko dzīves ceļu arī ir viegli identificēties: viņ s nāk no vidusšķiras, uzauga Parīzes priekšpilsētā (S na-Sendenī), nav apmeklējis prestižu skolu un viņam nav universitātes izglītības, vien bakalaura diploms kabatā. Őad  veidā viņ s piesaista jauniešus no zemākām sociālajām klasēm, kuri ir noraiz ju ies par savu nākotni un jūtas atstumti vai pat aizmirsti.

Jordan Bardella uzrunā tik daudz cilvēku vecumā no 18 līdz 34 gadiem arī tāpēc, ka viņ s pats ir jauns! Viņam ir 28 gadi, un viņ s pilnībā pārzina ņis paaudzes kodus un zina, kā tos izmantot. Interesanti arī atzīmēt, ka 2017. gadā ņis triumf jo s jaunības simbols bija Emmanuel Macron, taču pavisam citā sabiedrības segmentā.

Tādējādi “Nacionālā apvienība” izmanto sava līdera personību un viņa sociālajos medijos plaši kultivēto t lu. Laikā, kad jaunieši meklē informāciju ārpus tradicionālajiem medijiem, Jordan Bardella ir ļoti populārs tiktok , kuram ir atvēlēta svarīga loma viņa vēlēšanu stratēģijā. Viņa popularitāte nepārtraukti aug

(1,6 miljoni sekotāju). Nē, savā tiktoka kontā viņš nerunā par ES Līgumu reformu, Ukrainu vai zaļo kursu, bet gan stāsta galvenokārt par savu ikdienas dzīvi, atzīmē Mātes dienu, filmē sevi birojā un dažādos izbraucienos... Viņš seko tendencēm un runā par to, kas šobrīd ir aktuāls cilvēkiem. Viņš pat izaicina jaunus (un ne tik jaunus) videospēļu entuziastus.

Pieaugošā plaša starp jaunajām paaudzēm un tradicionālo politisko pasauli palīdz viņam stiprināt savu tēlu, nostāju un populistisko naratīvu, savukārt kopš 2019. gada Eiropas Parlamenta vēlēšanām vēlētājus satraucošie jautājumi ir būtiski mainījušies. 2019. gadā jauniešu cīņu par vides aizsardzību aizēnoja citas tēmas, kas ir tikpat svarīgas, bet saistītas ar ikdienas dzīvi. Patlaban bažas rada nedrošība (saistībā ar imigrāciju) un pirktspēja. Galēji labējā partija kļūst arvien spēcīgāka, izmantojot tās paaudzes dusmas un aizvainojumu, kura uzskata, ka tai ir nodarīts pāri. Politiskā klase kopumā nav pietiekami ņēmusi vērā sekas, kas saistītas ar COVID krīzi 2020. gadā. Covid-19 pandēmija ir dramatiski akcentējusi un saasinājusi nevienlīdzību, kas jau pastāvēja attiecībā uz Francijas un ES jauniešu iespējām darba tirgū, kā arī viņu piekļuvi izglītībai, pieaugošajām grūtībām turpināt studijas vai vienkārši apmācību, jo digitālās tehnoloģijas tika piedāvātas kā vienīgais risinājums!

Tādējādi tā vietā, lai domātu par "Nacionālo apvienību", uzmanība vispirms būtu jāpievērš šīs partijas vēlētājiem un it īpaši jauniešiem no vidusšķiras. Ir jāsniedz skaidras un konkrētas atbildes jauniešiem, ņemot vērā viņu bažas: pieaugošā vardarbība sabiedrībā, sabiedrisko pakalpojumu pārtraukšana lauku apvidos, grūtības atrast darbu vai iegūt atbilstošu izglītību, sajūta, ka imigrācija ir nekontrolējama. Tāpēc tradicionālajām politiskajām partijām ir jānolaižas uz zemes un jāsāk pievērsties tiem, kas parasti atrodas ārpus redzes lauka, nav īpaši svarīgi, jo neinteresējas par politiku un aktīvi neiesaistās. Jāatzīst, ka Eiropas Savienība šajā cīņā nav īpaši pamanāma, neskatoties uz daudzajām programmām, kas veltītas jaunatnei, izglītībai, nodarbinātības atbalstam un cīņai pret nabadzību. Neapšaubāmi, Erasmus, kas veicina daudzveidīgāku iedzīvotāju grupu (stažieru, bezdarbnieku u. c.) mobilitāti un pieredzi, ir labs sākums, taču šobrīd ar to vien ir acīmredzami par maz. Lai rastu risinājumu, ir arī jāuzdod **TAS** pareizais jautājums par migrācijas pārvaldību, kas ir centrālais un strīdīgais jautājums mūsu ES sabiedrībās. Šis temats joprojām tiek apspriests, neraugoties uz nesenu pieņemto Eiropas Migrācijas un patvēruma paktu.

Christophe Prévaut ir žurnālists un Eiropas Savienības darbībai un politikai veltītās izglītojošās informācijas vietnes *Touteurope.eu* redakcijas direktors. Viņam ir daudzu gadu pieredze, analizējot aktuālītāti, it īpaši Eiropas un ekonomikas jautājumus. Viņš ir absolvējis Politikas zinātņu institūtu Bordo un beidzis pēcdiploma Eiropas studijas Nacionālās administrācijas skolā (*Ecole Nationale d'Administration, ENA*); šobrīd viņš vada *Touteurope.eu* redakciju un regulāri kā moderators piedalās debatēs un konferencēs par ES jautājumiem.

K? uztur?t kontaktus ar TikTok paaudzi?

Rieke Smit, Social News Daily/ #UseTheNews redaktore

Mūsu īpašā viešņa ir jauna žurnāliste Rieke Smit no #UseTheNews — Vācijas ziņu aģentūras DAI iniciatīvas, kuras uzmanības centrā ir Z paaudzes ziņu patēriņš un kuras mērķis ir uzlabot mediju lietotprasmi. Ar skaitļiem, kas liecina, ka ziņas interesē mazāk nekā trešdaļu jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem un ka 23 % iegūst ziņas tikai ar TikTok starpniecību, Rieke raksta par to, kā sasniegt “Z paaudzi” ne tikai TikTok, bet arī citās sociālo mediju platformās un viņus ieinteresēt par svarīgām ziņām, kas tieši ietekmē viņu dzīvi.

Mēs zaudējam paaudzi — vismaz tā tas tagad šķiet. Mēs vairs nerasniedzam Z paaudzi ar ziņām. Ziņas interesē mazāk nekā trešdaļu jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem. Līdz 18 gadu vecumam šī

procentuālā daļa ir vēl lielāka.

Šī parādība kopumā nav jauna. Tagad jau ikviens ir dzirdējis par nogurumu no ziņām un izvairīšanos no ziņām. Turklāt arvien lielāka nozīme ir ietekmētājiem un platformām, kas piedāvā īsus video, it īpaši jauniešu vidū, kā to apliecina jaunākais [Digital News Report](#), ko sagatavojis Žurnālistikas pētniecības institūts.

Jaunieši arvien mazāk patērē ziņas, jo viņiem ir grūti atrast uzticamas ziņas tādās platformās kā TikTok, kā arī tāpēc, ka viņi nezina, kā šīs ziņas ir saistītas ar viņu dzīvi. Tas tika uzsvērts vienā no mūsu #UseTheNews pētījumiem, ko veica 16 gadus veca meitene, un tas iezīmē satraucošu tendenci. Būtiskais jautājums ir šāds: Kā mēs varam sasniegt TikTok paaudzi?

Pirmkārt, mums jebkurā gadījumā jābūt platformās, kuras viņi apmeklē — ar ziņām, perspektīvām un pamatinformāciju. Otrkārt, mums ir jāparāda jauniešiem, kāpēc būt informētiem ir tik svarīga viņu dzīvē. Tajā pašā laikā, it kā nejauši, mēs stiprinām viņu medijpratību.

Tāds ir arī iniciatīvas [#UseTheNews](#) un [Social News Daily](#) redakcionālās komandas mērķis, kas šogad izveidoja “Ziņu gadu”, lai stiprinātu sabiedrību un demokrātiju, palielinot ziņu pratību, it īpaši pusaudžu un pieaugušu jauniešu vidū.

“Social News Daily” to risina ar ziņām platformās TikTok, Instagram un YouTube. Ziņas sociālajos medijos? Kā tas darbojas? Izmantojot metodes, ko autori bija sapratuši jau ilgi pirms mums: jūs varat uzklāt kosmētiku, gatavot ēdienu vai doties pastaigā un joprojām runāt par nopietniem tematiem. Tieši tas ir tas, ko mēs darām SND — bet ar ziņām.

Pielāgošanās patērētāju skatīšanās paradumiem — ar to mēs eksperimentējam. Milzīgus temātus sadalot 40 sekunžu videomateriālos un uzdodot jautājumu par to, kāpēc tas ir svarīgi 16 gadus vecam cilvēkam.

Turklāt mēs izmantojam klikšķēsmu — paturot prātā žurnālistikas standartus. Kāpēc? Jo TikTok jums ir tikai divas sekundes, lai pievērstu kāda uzmanību. Ja šajos dažos brīžos jūsu video nav pietiekami piesaistošs, neviens to neroskatīsies. Tāpēc sākumā mēs izmantojam provokatīvu jautājumu vai neparastu faktu —

uztverot skatītāju uzmanību ar klikšķēsnu –, bet atbildes sniedzam videoieraksta beigās. Cilvēki turpina skatīties un nejauši patērē žurnālistikas saturu. Vai tas ir viss?

Vai pietiek ar plašsaziņu sociālajos medijos? Īsā atbilde ir “nē”. Ir vajadzīgs vairāk kontaktpunktu jauniešiem un žurnālistiem. Stiprināt uzticēšanos medijiem un padarīt žurnālistiku pārredzamu. Piemēram, mudināt skolotājus popularizēt medijpratības kompetences skolā vai pastiprināt kontaktus starp klasēm un redakcijām, kā mēs to darām mūsu “paraugprojektos” #UseTheNews un “Newscamps”.

Jo tikai tad, ja mēs esam turpat, kur jaunieši — skolās, festivālos, sociālajos medijos un ja mēs ar viņiem sarunājamies par viltus ziņām, medijiem un to nozīmi. Šajā gadījumā tā iespēja atkal sasniegt Z paaudzi ar ziņām.

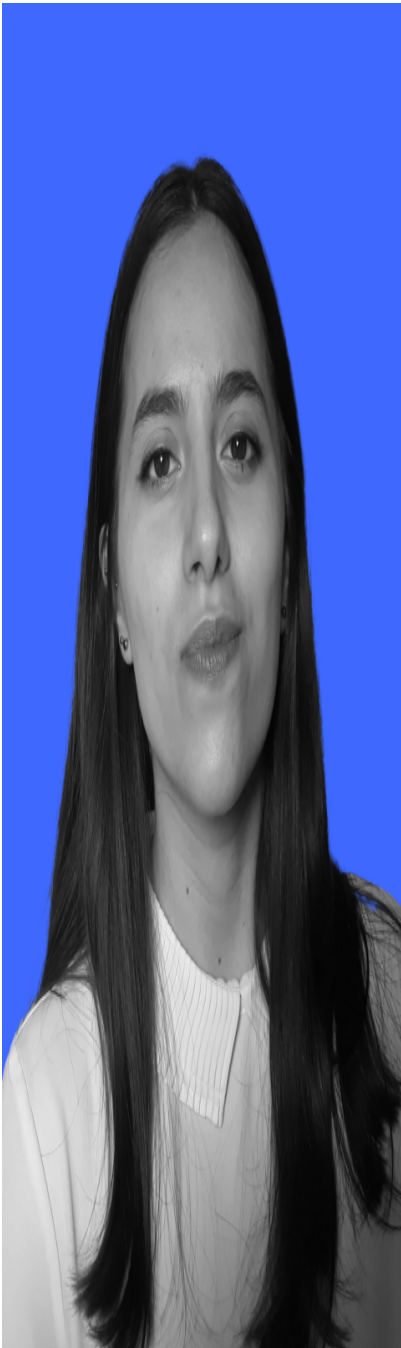
TikTok: <https://www.tiktok.com/@social.news.daily>

UsetheNews kanāls: <https://www.instagram.com/usetheNews2024/?hl=de>

Rieke kā dežurējošā redaktore seko ikdienas redakcionālajam darbam Social News Daily (SND). Kopš 2021. gada viņa strādā #UseTheNews dažādos amatos un tagad ir atbildīga par SND materiālu plānošanu, koordinēšanu un apstiprināšanu. Pēc bakalaura un maģistra grāda iegūšanas, galveno uzmanību pievēršot žurnālistikai un humānajai palīdzībai, viņa beidza stažēšanos FUNKE centrālajā redakcijā.

#UseTheNews (UTN), kas ir Vācijas ziņu aģentūras DAI iniciatīva, pievēršas jauniešu medijpratības kompetenču pamatiem. Ar Leibniz Mediju pētniecības institūta palīdzību tiek izstrādāti inovatīvi ziņu formāti ziņu lasītprasmes laboratorijā un sociālo ziņu nodaļā. Turklāt UTN nodrošina darbseminārus un materiālus skolotājiem. Projektu atbalsta daudzi partneri, kas pārstāv medijus, izglītības un pētniecības jomu, un pilnvaroto padome sastāv no plaši pazīstamiem mediju un politisko aprindu pārstāvjiem.

Vai varat atļauties strādāt bez atalgojuma?

Eiropas Jaunatnes foruma pārstāve Cláudia Pinto

EESK aicinājumam aizliegt neapmaksātu stažēšanos pievienojas Eiropas Jaunatnes forums, kas ir lielākā jaunatnes organizāciju platforma Eiropā un kas pēdējos 10 gadus atbalsta kvalitatīvu stažēšanos. Mūsu īpašais viesis – Eiropas Jaunatnes foruma pārstāve Cláudia Pinto – analizē jaunāko Komisijas priekšlikumu uzlabot stažēšanās kvalitāti Eiropas Savienībā un uzskaita visus tā trūkumus, lai arī, viņasprāt, tas ir nozīmīgs solis uz priekšu.

Darba meklējumi jauniešiem mūsdienās bieži vien aprobežojas ar vienu neapmaksātu stažēšanos pēc citas. Kāds ir solījums? Neapmaksāta stažēšanās ir iespēja iekļauties darba tirgū, nodrošinot jauniešiem piekļuvi tīkliem un piedāvājot viņiem jaunu mācību pieredzi.

Tas, ko neapmaksāta stažēšanās noteikti nenodrošina, ir finansiāla neatkarība. Kā var iegādāties pārtiku, apmaksāt īri un visus rēķinus, kas rodas, ja strādājat par velti?

Neapmaksāta stažēšanās ir jauniešu ekspluatācijas veids darba tirgū. Tas pastiprina sociālo atstumtību, jo bez maksas strādā tikai tie, kas to var atļauties, un tādējādi jauniešiem no nelabvēlīgas vides šīs iespējas nav pieejamas. Situāciju vēl vairāk pasliktina tas, ka šāda stažēšanās aizstāj sākuma līmeņa darbvietas, tādējādi padarot darba tirgu vēl nestabilāku.

Eiropas Jaunatnes forums pēdējo 10 gadu laikā ir atbalstījis kvalitatīvu stažēšanos. Pēdējo divu gadu laikā esam aktīvi rīkojuši kampaņu [“Vai varat atļauties strādāt bez atalgojuma?”](#), pieprasot izstrādāt direktīvu, kas aizliedz neapmaksātu stažēšanos darba tirgū visās ES dalībvalstīs.

Eiropas Komisija martā publicēja [priekšlikumu par stažēšanās kvalitātes uzlabošanu](#) Eiropas Savienībā. Jo bija aicinājums izstrādāt direktīvu. Tas ir nozīmīgs solis pareizajā virzienā, kas tika panākts, pateicoties nenogurstošajai jauniešu aizstāvībai visā kontinentā. Diemžēl,

neraugoties uz šo progresu, direktīva skaidri nenodrošina apmaksātu stažēšanos darba tirgū.

Eiropas Jaunatnes foruma galvenās bažas par ierosināto tekstu ir saistītas ar to, ka tas risina tikai dažus problēmas aspektus. Tas pievēršas tikai fiktīvai praksei — faktiskām darbviетām, kas tiek slēptas kā stažēšanās ar mērķi samazināt darba apstākļu standartus, it īpaši atalgojumu, nevis koncentrējas uz visiem stažieriem darba tirgū. Eiropas Komisija ierosina izpildes direktīvu. Šā iemesla dēļ tā rada lielu spiedienu uz darba inspekcijām, kurām jau tāpat ir nepietiekams finansējums un kuras ir pārslogotas.

Tāpēc Eiropas Jaunatnes forums ir ļoti nobažījies par direktīvas praktisko īstenošanu un par to, kā praksē var ievērot jauniešu tiesības. Būtībā priekšlikums nepiešķir tiesības stažieriem, bet gan nosaka, kāda stažēšanās prakse nav pieļaujama. Tajā ir iekļauts stažiera nediskriminācijas princips. Tomēr Eiropas Jaunatnes forums ir nobažījies par to, kā dalībvalstis to varētu transponēt valsts tiesību aktos, iespējams, atstājot iespējas darba devējiem turpināt ekspluatēt jauniešus.

Kopā ar direktīvas priekšlikumu Eiropas Komisija arī ierosināja jaunu Padomes ieteikumu, lai atjauninātu kvalitātes sistēmu katrai otrajai stažēšanās vietai, paplašinot tā darbības jomu un to attiecinot uz visu veidu stažēšanos un iekļaujot principus par piekļuvi darba samaksai un sociālajai aizsardzībai. Ir lieliski izlasīt šos principus priekšlikumā, lai gan diemžēl Padomes ieteikums nav saistošs.

Eiropas Jaunatnes forums turpinās aizstāvēt jauniešu tiesības un cīnīties par taisnīgiem darba apstākļiem. Mēs aicinām Eiropadomi un Eiropas Parlamentu pastiprināt tekstu un nodrošināt, ka nav nepilnību, kas varētu atstāt iespēju turpināt ekspluatēt jauniešus. Lai iegūtu pilnīgu priekšstatu par šo priekšlikumu, izlasiet mūsu rakstu [“Divi soļi uz priekšu, viens atpakaļ”](#).

Cláudia Pinto Eiropas Jaunatnes forumā vada darbu saistībā ar jauniešu pāreju no izglītības uz darba tirgu, galveno uzmanību pievēršot politikai, kuras mērķis ir Eiropā uzlabot stažēšanās kvalitāti. Viņa ir eksperte Eiropas sociālajā un darba politikā un iepriekš ir strādājusi Eiropas Neatkarīgo arodbiedrību konfederācijā.

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Laura Lui (ll)

Šī izdevuma līdzautori

Daniela Vincenti (dv)
Dimitra Panagiotou (dp)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinatori

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Adrese

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,

B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.

Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

06/2024